

bijlage. Deze verordening is weer ter advisering voorgelegd aan de procesgroep, waarna het college het voorstel heeft vastgesteld voor de gemeenteraad. Begin juni 2013 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het voorstel en sindsdien is de oprichting van de Participatieraad in gang gezet. Het proces in Haarlem heeft van het allereerste begin tot het vaststellen van de verordening bijna twee jaar in beslag genomen. Het begeleidingstraject heeft een half jaar geduurd waarin het resultaat een gezamenlijk en integraal advies is over de vormgeving van de nieuwe Participatieraad in Haarlem.

Columbus

Is één Participatieraad het ei van Columbus? Deze vraag valt niet eenvoudig te beantwoorden. De beste werkwijze rond cliënten of burgerparticipatie kan per gemeente verschillend uitpakken. Er zijn verschillende elementen die daarvoor bepalend zijn: de historisch gegroeide situatie en ervaringen met cliënten- en burgerparticipatie, de politieke keuzes vanuit de gemeente, en de visies en wensen van de aanwezige adviesraden.

De vormgeving in Haarlem is het resultaat van de opdracht van het college en de meningen en wensen van de betrokken raden en ambtelijk ondersteuners in Haarlem. De onafhankelijke procesbegeleider heeft niet die uitkomst beïnvloed, maar wel de condities geschapen voor een gezamenlijk en gedragen resultaat door de verschillende betrokkenen.

De belangrijkste les voor inspraak is snel getrokken: bespreek het anders of opnieuw regelen van inspraak in ieder geval met de betreffende raden. Maak gebruik van hun expertise, ze adviseren de overheid immers al jaren. En bijkomend voordeel: een voorstel waar de raden zelf aan bijdragen heeft veel meer draagvlak. ■

Wilma Kuiper is adviseur bij Clif, onderdeel van Stimulansz.

Meer informatie over procesbegeleiding en het document Vormgeving Participatieraad i.o. zijn verkrijgbaar via wilma.kuiper@stimulansz.nl.

De compensatieplicht gaat over het verlenen van voorzieningen die bijdragen aan iemands normale leven van alle dag¹ en is gericht op vier resultaatgebieden. Een daarvan is het ontmoeten van medemensen en het aangaan van sociale verbanden.² Een sportvoorziening wordt niet vaak aangevraagd op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

DOOR Ingeborg Lunenburg

Wat zijn bijzondere omstandigheden?

Alleen compensatie mogelijk door toekenning bijdrage voor racetandem

Als er al eens een sportvoorziening aangevraagd wordt, gaat het niet altijd meteen goed. Onlangs moest de Centrale Raad³ er nog aan te pas komen, in een kwestie over een racetandem. Die legde het toen nog eens haarscherp uit. De aanvrager in kwestie is sinds de jaren '90 lid van een wielervereniging en actief wielrenner. Hij is zeer slechtiend en vraagt om een (forfaitaire) vergoeding voor een racetandem. De reden daarvan is dat zijn oude racetandem onherstelbaar kapot is gegaan. In het algemeen kun je zeggen dat iemand door te sporten – al dan niet met een sportvoorziening – andere mensen ontmoet en daardoor sociale verbanden met hen kan aangaan.

Proces

Wat ging er mis? De gemeente in kwestie wijst de aanvraag af en handhaaft dat besluit in bezwaar. Op naar de bestuursrechter. Die geeft de gemeente opdracht onderzoek te doen dat is gericht op de persoonlijke leefsituatie van de aanvrager.⁴ Daaronder vallen zijn wensen en mogelijkheden om medemensen te ontmoeten en sociale verbanden aan te gaan maar ook hoe belangrijk het voor hem is dat hij kan beschikken over een racetandem. Daaruit blijkt dat hij vijf keer per week naar de sportschool gaat. Sinds zijn oude racefiets kapot is neemt hij ook drie per week in verenigingsverband deel aan het spel showdown.⁵ De gemeente blijft bij de afwijzing en de rechtbank gaat

ANP / Koen Suyk

daarin mee.⁶ Hoewel de rechtbank begrijpt dat hij het liefst buiten wil fietsen en een racetandem de mogelijkheden om buiten te sporten ook daadwerkelijk zal vergroten, leidt dat niet tot het honoreren van de aanvraag. Immers kan hij – en dat blijkt ook te gebeuren – op een andere manier sporten waarbij hij mensen ontmoet en met hen sociale contacten kan hebben. Daar denkt deze aanvrager dus anders over. Het geschil wordt voorgelegd aan de hoogste bestuursrechter.

Centrale Raad

De Centrale Raad begint met de hoofdregel. De gemeente moet met de beslissing op de aanvraag een resultaat bereiken dat als compensatie mag gelden én dat besluit moet individueel maatwerk zijn. Hoe doe je dat? Door allereerst te inventariseren wat iemand niet (meer) kan – in dit geval – op het gebied van medemens ontmoeten en sociale verbanden aangaan. Als tweede voorwaarde geldt dat iemands persoonskenmerken en behoeften daarbij niet mogen ontbreken.⁷ De aanvrager doet al 25 jaar aan aangepast wielrennen. Hij is vanaf begin jaren '90 lid van een wielervereniging en heeft binnen de wielersport een sociaal netwerk opgebouwd. De aanvrager vertelt de Centrale Raad dat fietsen zijn grote passie is omdat hij daarmee kan trainen bij de wielervereniging

en kan deelnemen aan toertochten en wedstrijden, en zo zijn sociale netwerk behouden en onderhouden. Voor deelname aan showdown en sporten op de sportschool geldt dat niet. Vanwege zijn visuele handicap worden de activiteiten met een racetandem gedaan. Nu zijn oude racetandem kapot is gegaan is hij niet meer in staat te doen wat hij altijd deed. De Centrale Raad stelt dan ook dat de wielersport een prominente plaats in het (sociale) leven van de aanvrager inneemt.⁸

Conclusie

De Centrale Raad meent dat de persoonlijke omstandigheden van de aanvrager zo bijzonder zijn, dat daaruit maar één conclusie kan worden getrokken. Namelijk dat in dit geval alleen kan worden gecompenseerd door het toekennen van (een bijdrage in) een racetandem. Een vraag blijft onbeantwoord. Moet het college de racetandem volledig vergoeden? Of kan worden volstaan met een bijdrage in de kosten daarvan? Daarop moet ook ik het antwoord schuldig blijven. Moet je nu concluderen dat gemeenten gehouden zijn om gevraagde sportvoorzieningen te verlenen? Nee, dat is niet het geval. De geïnteresseerde lezer wijs ik op mijn artikel 'Compensatieplicht voor sportvoorzieningen?'.⁹ Mijn conclusie uit deze uitspraak is dat de gemeente moet beoordelen wat er gebeurt in

of met iemands normale leven als de gevraagde voorziening wordt afgewezen. Kan iemand daardoor niet meer doen wat juist in zijn geval zo normaal was om te doen, dan vindt hij steun bij de bestuursrechter. ■

Ingeborg Lunenburg is zelfstandig opleider, auteur en adviseur.
www.ingeborglunenburg.nl

Noten

1. Artikel 4 Wmo spreekt over zelfredzaamheid en maatschappelijk participatie en artikel 26 Wmo over normale deelname aan het maatschappelijk verkeer.
2. Artikel 4 lid 1 onder d Wmo.
3. Centrale Raad van Beroep 08-05-2013, LJN CA0088 Wmo.
4. Rechtbank Breda 26-04-2010, LJN BM4617 Wmo.
5. Een vorm van tafeltennis dat wordt gespeeld met een geblindeerde skibril. Dit spel is speciaal ontwikkeld voor mensen met een visuele beperking.
6. Rechtbank Breda 03-01-2011, LJN BP2699 Wmo
7. Voor de leesbaarheid blijft de capaciteit van de aanvrager (...) onbesproken.
8. Vergelijk CRvB 19-11-1999, 98/5529 WVG waarin de Centrale Raad oordeelt dat de vervoersvoorziening moet worden afgestemd op het kunnen bezoeken van de volkstuin om wezenlijke sociale contacten te kunnen onderhouden die zijn opgebouwd in bijna dertig jaar sinds hij die volkstuin heeft (bron KluwerSchulinck Handboek Grip op Wmo).
9. Verschenen in Sociaal Bestek 7-8/2011.